

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 573/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Mudrákom, Hurbanovo námestie 1, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 65Ek/1082/2021 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 65Ek/1082/2021 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **800 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Banská Bystrica **p o v i n n ý** zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Sťažovateľovi **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume **949,17 eur**, ktorú **j e** Okresný súd Banská Bystrica **p o v i n n ý** zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

- Ústavnému súdu bola 8. septembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných

práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu vo veci označenej v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ požaduje priznanie finančného zadosťučinenia 3 000 eur a náhrady trov konania.

2. Ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 573/2025-11 zo 16. októbra 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na okresnom súde je pod sp. zn. 65Ek/1082/2021 vedené konanie o návrhu na zastavenie exekúcie, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako oprávnený. O návrhu povinného na zastavenie exekúcie z 31. augusta 2021 rozhodol konajúci súd uznesením vyššieho súdneho úradníka 2. júna 2022, ktorým exekúciu zastavil. Sťažovateľ podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť 20. júna 2022, ktorú konajúci súd uznesením z 20. októbra 2023 zamietol. Sťažovateľ podal 27. decembra 2023 ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. III. ÚS 21/2024 zo 7. marca 2024. Ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súde na ďalšie konanie. Povinný podal 3. apríla 2024 návrh na začatie prejudiciálneho konania Súdnemu dvoru Európskej únie, ktorý okresný súd zamietol 5. augusta 2025. O návrhu povinného na zastavenie exekúcie okresný súd rozhoduje takmer 4 roky.

4. Sťažovateľ uvádza, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti nie je predmetné konanie právoplatne skončené ani takmer po 4 rokoch odo dňa podania návrhu povinného.

II.

Vyjadrenie okresného súdu

5. Podpredseda okresného súdu na žiadosť ústavného súdu listom sp. zn. Spr 4091/2025 zo 4. a 7. novembra 2025 zaslal vyjadrenie zákonného sudcu na ústavnú sťažnosť, v ktorom zákonný sudca popisuje priebeh konania a postup súdu, ktorý je popísaný taktiež v ústavnej sťažnosti. Vo vzťahu k jednotlivým kritériám, ktoré ústavný súd pri posudzovaní porušenia v ústavnej sťažnosti uvedených práv aplikuje, poukazuje, že napadnuté konanie je konaním s cudzím prvkom, a preto sa svojím charakterom vymyká bežným exekučným konaniam. Taktiež poukazuje na kolíziu dvoch medzinárodných zmlúv. Uvádza, že k zbytočným priesťahom došlo i v dôsledku správania sťažovateľa, keď sťažovateľ v postavení oprávneného v konaní aktívne využíval svoje procesné práva. Nestotožňuje sa s názorom sťažovateľa, že celé konanie po 11. auguste 2025 možno zhodnotiť ako zbytočné priesťahy, keďže voľbou iného postupu by porušil zásadu dvojinstančnosti postupu.

6. Zákonný sudca dodáva, že rozhodovanie o návrhu povinného na zastavenie exekúcie nemá ďalší vplyv na priebeh samotnej exekúcie. Ďalej udáva, že si uvedomuje, že absencia odkladného účinku nezbavuje exekučný súd povinnosti o takomto návrhu, aký je vo veci samej, rozhodnúť, avšak považuje rovnako za dôležité upriamiť pozornosť ústavného súdu na skutočnosť, že exekučný súd musí v zákonnej lehote 30 dní rozhodovať o návrhoch na schválenie príklepu podľa § 148 Exekučného poriadku, ako aj prednostne v zmysle § 611 ods. 1 Exekučného poriadku rozhodovať o návrhoch na zastavenie, ktoré majú odkladný účinok, pričom ich počet sa každoročne zvyšuje

za situácie, keď od septembra 2023 dochádza na exekučnom oddelení okresného súdu k zníženiu počtu sudcov.

7. V doplnení vyjadrenia zákonný sudca ústavný súd informuje, že 6. novembra 2025 nadobudol právoplatnosť výrok I uznesenia okresného súdu sp. zn. 65Ek/1082/2021, ostatné výroky právoplatnosť nenadobudli, keďže sťažovateľ proti nim podal sťažnosť. Taktiež uvádza, že ako zo samotnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva, impulzom na jej podanie bola v podstate nespokojnosť s rozhodnutím okresného súdu, a to najmä jeho výrokom, ktorým okresný súd zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 65Ek/1082/2021 z 2. júna 2022 a vrátil vec vyššej súdnej úradníčke na ďalšie konanie. Týmto rozhodnutím sudcu bolo o podanej sťažnosti oprávneného právoplatne rozhodnuté, čiže stav právnej neistoty zo strany oprávneného už ku dňu podania ústavnej sťažnosti oprávneného netrval.

8. V závere listu podpredseda okresného súdu vyjadruje súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaného spisu dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom:

10. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

12. Špecifikom exekučného konania (napr. II. ÚS 349/2017, III. ÚS 295/2021) je, že exekučné konanie je spravidla „v rukách“ súdneho exekútora a exekučný súd v rámci exekučného konania koná a rozhoduje len na základe procesných návrhov účastníkov exekučného konania, resp. súdneho exekútora, preto namietat' porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy možno na ústavnom súde vo vzťahu k exekučnému súdu len vtedy, ak tento má reálne o čom rozhodovať. V danom prípade

zodpovednosť bezprieťahového konania zaťažuje označovaného porušovateľa, ktorý viac ako štyri roky nerozhodol právoplatne o návrhu povinného na zastavenie exekúcie.

13. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti vyslovil opakovane názor, podľa ktorého účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu, teda v danom prípade súdu, ktorý vykonáva súdnu právomoc zameranú na ochranu práva prostredníctvom vydávania súdnych rozhodnutí (II. ÚS 66/99). Za konanie konkrétneho sudcu, resp. zamestnanca súdu nesie v konečnom dôsledku zodpovednosť príslušný súd ako orgán verejnej moci, ktorého povinnosťou bolo poskytnúť účastníkom konania (stranám sporu) účinnú súdnu ochranu. V tomto zmysle preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti, ktorou sú namietané zbytočné prieťahy v súdnom konaní, v zásade nemožno robiť rozdiel medzi tzv. objektívnymi a subjektívnymi dôvodmi prieťahov (I. ÚS 24/2022). Úlohou porušovateľa bolo zabezpečiť plynulosť a bezprieťahovosť konania aj na základe zákonného príkazu uvedeného v § 51 ods. 4 a 5 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (II. ÚS 501/2025)

14. Nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, že sa na tento účel prijali včas a adekvátne opatrenia na rozhodnutie týchto vecí (I. ÚS 19/00). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Napokon je potrebné poukázať i na to, že ak po využití riadnych, ale aj mimoriadnych opravných prostriedkov dôjde napokon až k zrušeniu rozhodnutia prvoinštančného súdu z dôvodu procesných alebo hmotnoprávných pochybení a k vráteniu veci na ďalšie konanie, uvedené ide v zásade na ťarchu súdu, ktorému bolo dané rozhodnutie zrušené (I. ÚS 221/2022).

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

16. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitnosť vecí, ústavný súd konštatuje, že nezistil, že by právna či skutková zložitnosť vecí dosahovala takú intenzitu, ktorá by bola spôsobilá ospravedlniť dĺžku konania namietanú v ústavnej sťažnosti. Zákonný sudca poukázal na právnu zložitnosť konania vzhľadom na výskyt medzinárodného prvku v exekučnom konaní. Na podklade uvedených exekučných titulov však bola vedená v Slovenskej republike exekúcia približne 14 rokov, preto by otázka ich vykonateľnosti mala byť v čase rozhodovania vo veci samej považovaná za zodpovedanú a vyriešenú.

17. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa o predĺženie napadnutého konania sám nepričinil.

18. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

19. Z popísaného priebehu konania okresným súdom vo vyjadrení na ústavnú sťažnosť, z ústavnej sťažnosti a vyžiadaného spisu sp. zn. 65Ek/1082/2021 ústavný súd zistil, že 23. júla 2021 bolo vydané upovedomenie o začatí exekúcie na podklade opätovne podaného návrhu sťažovateľa na vykonanie exekúcie. Povinný 31. augusta 2021 podal návrh na zastavenie exekúcie, ktoré odôvodnil premlčaním vymáhaného nároku. Vec bola predložená okresnému súdu na rozhodnutie 10. septembra 2021. O návrhu na zastavenie exekúcie rozhodol vyšší súdny úradník uznesením sp. zn. 65Ek/1082/2021 z 2. júna 2022 tak, že exekúciu zastavil. Sťažovateľ podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť 20. júna 2022, ktorú okresný súd zamietol 20. októbra 2023. Sťažovateľ sa obrátil na ústavný súd ústavnou sťažnosťou z 27. decembra 2023, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. III. ÚS 21/2024 zo 7. marca 2024, ktorým napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Povinný z exekúcie podaním z 3. apríla 2024 navrhoval začatie prejudiciálneho konania na Súdnom dvore Európskej únie. Okresný súd 11. augusta 2025 návrh na prejudiciálnu otázku zamietol a zároveň zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 65Ek/1082/2021 z 2. júna 2022. Do podania ústavnej sťažnosti ani po štyroch rokoch od podania návrhu na zastavenie exekúcie nebolo v napadnutom konaní právoplatne meritórne rozhodnuté.

20. Z uvedeného je badateľné, že medzi jednotlivými procesnými rozhodnutiami súdu uplynulo viac mesiacov, čo nie je možné hodnotiť ako sústredené a bezprietahové konanie. O návrhu na zastavenie exekúcie vyšší súdny úradník rozhodol po viac ako 9 mesiacoch, o sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu sudca rozhodol po 16 mesiacoch, po zrušení rozhodnutia sudcu ústavným súdom a vrátení veci na ďalšie konanie sudca rozhodol o sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka po 16 mesiacoch, a to tak, že zrušil toto rozhodnutie, a tým sa prakticky celé konanie o návrhu na zastavenie exekúcie dostalo do počiatočného štádia. Napokon z uvedeného vyplýva, že toto konanie bolo aj neefektívne, pretože ústavný súd napadnuté rozhodnutie sudcu o zamietnutí sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka o návrhu na zastavenie exekúcie zrušil, čo nepochybne je potrebné pripočítať na ťarchu porušovateľa.

21. S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

22. Sťažovateľ žiadal v petite ústavnej sťažnosti priznať primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 000 eur.

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

24. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

25. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

26. Ústavný súd konštatuje, že zásah do základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote si vyžaduje priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd však považuje sťažovateľom požadovanú sumu finančného zadosťučinenia za neprimeranú, resp. preexponovanú a na tomto mieste pripomína, že ESLP akceptuje priznávanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume, ktorá nie je neprimeraná, hoci by bola nižšia než suma priznávaná ESLP (porovnaj Ivan a Martin Medić proti Chorvátsku, rozhodnutie z 5. 2. 2009, č. 55864/07; Roje proti Chorvátsku, rozhodnutie z 25. 6. 2009, č. 8301/06).

27. Vzhľadom na konštatované zbytočné prieťahy v postupe všeobecného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania a jeho význam pre sťažovateľa, teda to, čo je pre sťažovateľa „v stávke“, ako aj celkovú dĺžku napadnutého konania, resp. obdobie právnej neistoty sťažovateľa, neefektívnosť všeobecného súdu a všetky okolnosti daného prípadu, majúci na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie finančného zadosťučinenia v sume 800 eur za primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 2 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovelo (bod 4 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

28. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

29. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby v roku 2025 a režijného paušálu k nim podľa § 16 ods. 3 vyhlášky navýšené o sadzbu dane z pridanej hodnoty. Takto určená suma predstavuje celkom 949,17 eur (bod 3 výroku nálezu).

30. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

31. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. marca 2026

Peter Molnár
predseda senátu